

kalde det for fuldt Vederlag, og der har i Udvalget været forhandlet om, hvorledes man bedst skulde finde en Maade, som kunde tilfredsstille disse Krav. Der har, som tidligere berørt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (Casfe), været forhandlet om Kommissioner; men man troede ikke — navnlig ikke de, som nærmest stode paa Tiendeieernes Side — at kunne fremføre Noget desangaaende. Men hvad er det egentlig ogsaa, disse Kommissioner skulde, Andet end det, der tilsigtes ved det Indringsforslag, som foreligger fra Flertallets Side. Kommissionerne skulde udfinde, hvor der var Grund til at give Noget ud over Kapitelstaxen, og hvor der var Grund til at afløse Noget under den. Men det er akkurat det Samme, som Forslaget her tilsigter at gjøre. Om det vil svare til Hensigten, er ganske vist en anden Sag, men Hensigten dermed er den selsamme, som med det, Kommissionerne skulde udrette, det at skaffe Tiendeieerne paa ethvert enkelt Sted i Landet en Betaling for Tiendekornet, som kunde svare til dets virkelige Værdi paa det Sted, hvor det afløses. Jeg har derfor, da det blev mig temmelig tydeligt, at man ikke kunde vente at bringe Forslaget igjennem uforandret, som det er indbragt af Forslagsstillerne, sluttet mig til dette Forslag, idet jeg dog ogsaa har sat særlig Pris paa at faae udtalt i Betænkningen, at vi ikke anse det for det absolut Rette eller eneste Mulige. Hvis det var muligt at løse Opgaven paa en anden Maade, som bedre kunde tilfredsstille til begge Sider, vilde jeg ikke have noget imod at gaa med dertil. Det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgfreds (Steffensen) og jeg have ikke troet at kunne være med til det Underindringsforslag, som er stillet under Nr. 2, og som gaar ud paa at bestemme, at Opmaalet skulde aldeles bortfalde, naar denne Lov traadte i Kraft. Det staar ganske vist saaledes for mig, i Almindelighed taget, at naar Ydelsen blev afløst fra Korn in natura til Penge maatte jo Opmaalet i Almindelighed forvinde, men der gives Tilfælde, hvor det staar i tvivlsomt for mig, om det ogsaa er retferdigt at lade det forvinde paa denne Maade ved en Lov. Hvor det har været Tiendeieerne vitterligt, da de valgte at erlægge Ydelsen med Korn in natura, at der skulde gives Opmaal af saa og saa Mægt for hver Lønde, og de desuagtet have valgt at betale in natura med Opmaalet, ser jeg ikke rettere, end at de have paataget sig en Forpligtelse til at udrede det Korn, som Opmaalet udgjør; men det har ikke alle Steder været vitterligt, thi der har været sørt Proces derom, og hvor Opmaalet saaledes er kommet bag paa Yderne, og det er det kommet paa de Steder, hvor der har været sørt Proces, der stiller Sagen sig efter min Betragtning noget anderledes. Men der gives ogsaa Tilfælde indenfor dette Omraade, hvor jeg er noget betænkelig

ved at være med til at bestemme, at Opmaalet skal falde bort. Der er faldet Præsidentsdom for, at Opmaalet skal ydes, og naar et Sogns Tiende er solgt, efterat en saadan Dom er falden, har Kjøberen været i sin gode Ret til at troe, at han kjøbte Opmaalet med ligesaa god Sikkerhed som det Andet, og der forekommer det mig, at det er noget betænkeligt, og man kommer til at gaa udenfor det, som jeg efter min Betragtning kan kalde det strengt Retferdige. Naar en Mand — og jeg veed Exmpler derpaa — har kjøbt et saadant Sogns Tiende, vilde man paa den Maade gjøre ham nogen Uret, og det har jeg ikke troet at kunne være med til. Derfor har jeg ikke været med til det Forslag, som er stillet under Nr. 2. Hvad nu Sagen ellers i Almindelighed angaar, kan jeg ikke Andet end meget beklage den Stilling, den høitærede Indenrigsminister har indtaget til den, og jeg vil ikke tilbageholde den Ytring, at det ikke blot er sandt, hvad den ærede Ordsfører sagde, at Forslagsstillerne havde ventet, at denne Sag skulde have gaaet lettere igjennem, men jeg vil sige til, at jeg troede, at vi havde Grund til at vente det, thi vi viste den høitærede Minister den Opmærksomhed, som maatte ellers ikke er almindelig, naar der stilles Forslag ved privat Initiativ, at konferere med ham, førend vi stillede Forslaget, og mødte ingen Modstand hos ham. Vi havde altsaa Grund til at vente, at Sagen ikke skulde møde den Modstand fra den ærede Ministers Side, som den nu har mødt. Det har jeg ikke villet undlade at udtale ligeoverfor de Ytringer, som den ærede Minister fremkom med overfor min ærede Medforslagsstiller, det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Frederiksen). Jeg vil haabe, at der endnu vil blive en Mulighed for at træffe en Overenskomst, hvormed begge Parter kunne være tjente; men det forekommer mig, at efterat der nu fra vor Side, det vil sige fra deres Side, som nærmest repræsenterer Tiendeieerne, er gjort et Tilbud, ligger det nærmest, at der gjøres et Tilbud fra den anden Side, hvad enten det saa kan ske gjennem den høitærede Indenrigsminister, gjennem Udvalgets Mindretal eller hvor det skal komme fra. Det maa de rette Bedkommende, som nærmest tro at repræsenterer Tiendeieerne, bedst selv søle, hvem der er faldet til at gjøre Tilbudet. Det forekommer mig, at, for at der kan ventes at komme et frugtbart Resultat ud af denne Sag, maa vi vente Tilbud fra den anden Side.

Indenrigsministeren (Tobiesen): Jeg har blot bejært Ordet for bestemt at nedlægge en Indsigelse imod, at jeg har tiltraadt Forslaget i den omhandlede Form. Der blev vist mig et Forslag paa 2 Linier, og jeg har dertil sagt, at jeg, naar det fik en saadan Form, at Enhver fik, hvad han skulde have, ikke havde Noget derimod, ja, jeg har endog, saavidt jeg mindes, ligesom